

Foss søndre av Foss (gnr.14, brnr.1).

Eier: Abraham Th. Foss, adr. Hvittingfoss.

Tuft s., Sandsvær p., Buskerud.

3/5 1961

v/ E. Skjelsvik

16/7 1964:

v/G.M.How, M.Klövstad.

fritt

Høyt og på "Fossfjellet", en skogbevokst N-S-gående bergrygg, ca. 150 m Ø for Foss Hotell (14;1) finnes

3 hesteskoformede anlegg, bygget av stein.

1. ligger på fjellets N-pynt, der det faller av, har åpning mot S.

40-50 m S for 1

2. ligger ved fjellets V-skrent. Åpning mot Ø.

Best bevart og best synlig av de tre. Herfra et vidt utsyn mot Lågendalen.

Foto: Leica 372: 4a-6 Anlegg 2 fra S.

" " 372: 6a-8 " 2 " Ø.

NB. Anlegg nr. 3 ligger ca. 20-25 m Ø (ikke S) for 2.

Ca. 25 m S for 2. og høyere opp, på samme platå som 1.

3. åpning mot V. Noe mere overgrodd enn 1-2.

Anleggene er en 2 m i d. i åpning og ca. 1.80 m dype. Steinoppbygningenes h. 0.5 - 0.7 m.

I 1 og 3 er steinene lagt, i 2 står de på høykant. De er ikke fra forhistorisk tid og ser nærmest ut som et brystvern eller skytestilling.

Kristoffer Skolem som påviste stedet, opplyste at det mellom foten av fjellet og Foss søndre gikk en meget gammel vei (retning N-s) som var i bruk til ca. 1880, da den nye bygdeveien ble anlagt. Det har dessuten muligens gått en gammel ridevei i Ø-V-retning over åsens S-ende og ikke langt fra dette sted. Under Karl XII's innfall i Norge kom svenskene helt til Lardal, nabobygden i S. Det er derfor ikke urimelig at disse brystvernene har forbindelse med forsvarsforanstaltninger for forbindelsesveiene gjennom dalen.

1964:

Supplerende opplysninger:

Flyfoto: F 64-242-2204 X 1

Områdets utstrekning: Ca. 40-45 m x 20-25 m
Orientert N-S.

På fjelldraget lenger S-over hadde Skolem lagt merke til en del små og større fordypninger i bergene som han trodde kunne være skålgroper. Det er dog kun naturdannelser (små"jettegryter"). En av disse har form som en fotsåle (st.44-45). Det er fotografert etter en jette som skrevet over Lågen fra Otterstadhøgda (i Lardal), sier sagnet. Leica 202;10-15.

Områdene ble befart av stud.mag.art. Bjørn Myhre, mag.art. Elizabeth Skjelsvik med Kristoffer Skolem som kjentmann.

lige
De angivne skålgropene ble dessuten besiktiget sommeren 1961 av stud.mag.art. Gro Mandt.

Ad. "Brystvernene" cfr. brev av 3.6. 1960 og 19.4. 1961 fra Kristoffer Skolem, Hvitvingfoss - i U.O. top. ark.

1964:

Supplerende opplysninger:

Flyfoto: F 64-242-2204 X 2